

maa bekæmpes ved Tvang og ved Straf, og det er først hen imod Midten af forrige Aarhundrede, at man kan sige, at den Opfattelse er slaaet igennem, at de sindssyge ere virkelig syge Mennesker, der ogsaa skulle behandles som syge. Det var naturligvis i Lægestanden, denne Opfattelse først vandt frem, medens Statsautoriteterne kun beskæftigede sig med den Opgave, hvorledes man paa den billigste Maade kunde forhindre, at de sindssyge gjorde Ulykker. Derfor ser man ogsaa, at naar Regeringen i hine Tider søgte Raad og Vejledning i saa Henseende, henvendte man sig ikke til Lægerne, hvad der havde været naturligt, men derimod til Amtmændene, og de Herrer Amtmænds Raad om Forbedringer resulterede da i, at man i en Mængde Byer byggede de saakaldte „Daarekister“. Det var Rum, Celler, om man vil, hvori man simpelt hen indspærrede de syge, og naar disse „Daarekister“ bleve overfyldte, anbragte man Resten af de sindssyge i Arresterne, eller man „plankede dem ind“, som det hedder, det vil sige, man dannede et Bur, tømret sammen af Planker, til dem. Endnu saa sent som i 1843 fandtes der her i Landet ikke mindre end 119 af disse „Indplankninger“, som dels vare i Brug og dels havde været i Brug i den allerseneste Tid.

Det var først i 1852, Staten tog sig af den Sag. Før 1852 fandtes der her i Landet kun en eneste Sindssygeanstalt, nemlig St. Hans Hospital paa Bistrup. Denne Anstalt, som tilhørte og endnu tilhører Københavns Kommune, var altsaa den første, saa man med Grund kan sige, at København, hvad Sindssygeplejen angaar, er gaaet i Spidsen. 1852 aabnedes saa den første Statsanstalt i Aarhus. Siden er der fulgt 3 andre efter, og nu har man Lov til at sige, at siden 1852 ere de to Principper slaaede fast her i Landet: for det første, at de sindssyge skulle betragtes og behandles som syge Mennesker, og for det andet, at det er Statens Pligt at skaffe Midler til deres Helbredelse. Maa jeg under Hensyn til det første af disse Principper komplimentere den højtærede Justitsminister, fordi han i rigtig Erkendelse heraf har foretaget den lille Navneforandring fra „Sindssygeanstalt“ til „Sindssygehospital“. Man kan jo sige, at et Navn betyder saa uendelig lidt; men jeg tror dog, at det har en ikke ringe Betydning, at denne Navneforandring finder Sted; thi den tilkendegiver, at Maalet med de sindssyges Anbringelse er Hel-

bredelse og ikke blot indskrænker sig til at tage dem i Forvaring.

Men naar nu Helbredelse er Maalet, er der tre Ting, som maa skaffes til Veje; det er Plads, tilbørligt Antal af Sindssygehospitaller, dernæst dygtige Læger, som paa det Omraade rage op, og endelig en saa god Pleje af de Stakler, der indlægges paa Sindssygehospitallerne, som vel muligt. Det første Krav ligger ikke for her, og jeg skal derfor lade det ligge. Med Hensyn til det andet Krav, om dygtige Læger, tror jeg med Sandhed at kunne sige, at vi her i Landet staa saa højt paa det Omraade som man staaar nogetsteds, og jeg nærer ikke Tvivl om, at de nuværende Sindssygelæger gøre sig al mulig Flid for ved deres indvundne Erfaringer, dels herhjemme fra og dels fra andre Steder, at drive Behandlingen af de sindssyge til et saa fuldkomment Maal som muligt. Noget anderledes staaar det, naar Talen er om den almindelige daglige Pleje paa Sindssygehospitallerne, den lader sikkert meget tilbage at ønske. Begivenhederne i Viborg og Middelfart have jo ligesom vækket Befolkningen op til Erkendelse af, at der tiltrænges en Forbedring med Hensyn til de sindssyges Pleje. Og det er netop det, den højtærede Justitsminister i sit Forslag til Ordning af Plejeforholdene paa Statens Sindssygehospitaller har haft for Øje.

Ved den nuværende Sindssygepleje er der to Ulemper. Den første er den, at Plejepersonalet mangler en foregaaende Uddannelse. Hertil kommer endvidere, at Lønnen for de lavest stillede er saa ringe, at en Skiften finder Sted alt for hyppigt. En anden Ulempe ved de nuværende Plejeforhold er den, at de overordnede af Plejepersonalet ere alt for faa i Tal. Deres Overtilsyn med de øvrige Plejere kan derfor ikke blive saa godt og saa omhyggeligt, som de Stakler tiltrænge. I Lovforslaget kræves der nu, at Sygeplejen i Fremtiden bliver varetagen af Mænd og Kvinder, som have gennemgaaet et Uddannelseskursus paa et Aar paa vore Sindssygehospitaller. Derved vil man faa Lejlighed til at bibringe disse Elever, maa jeg kalde dem, Forstaaelse af deres Gerning, men man vil ogsaa opnaa at faa et Skøn over, hvilke af disse Elever der overhovedet ere brugbare, og hvilke ikke. Og jeg nærer ikke Tvivl om, at vi, saafremt der skulde findes nogle, som ikke ere brugbare, da maa blive fritagne for nogen Sinde at faa dem ansatte paa vore Sindssygehospitaller. Der har været gjort Forsøg paa Anstalten ved